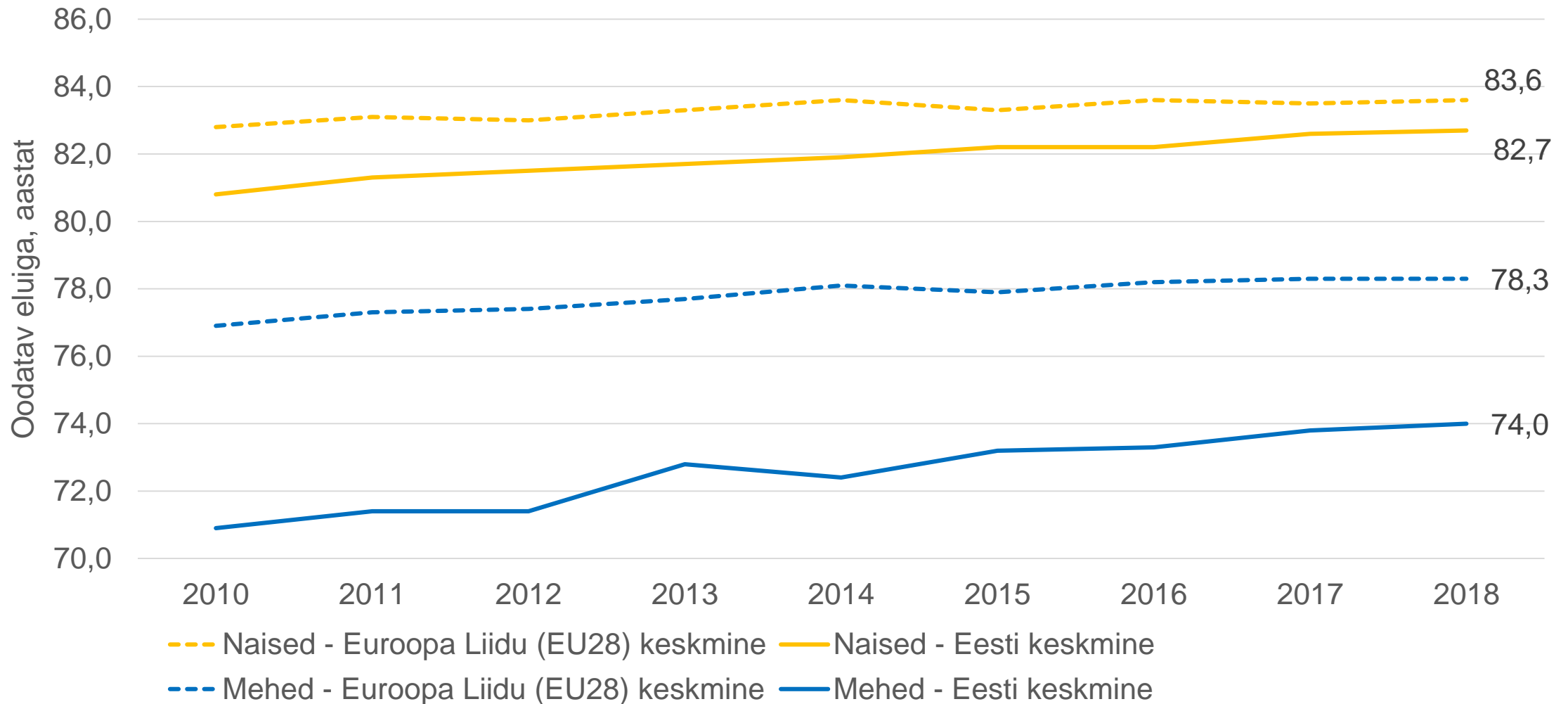

SOTSIAALMINISTEERIUM

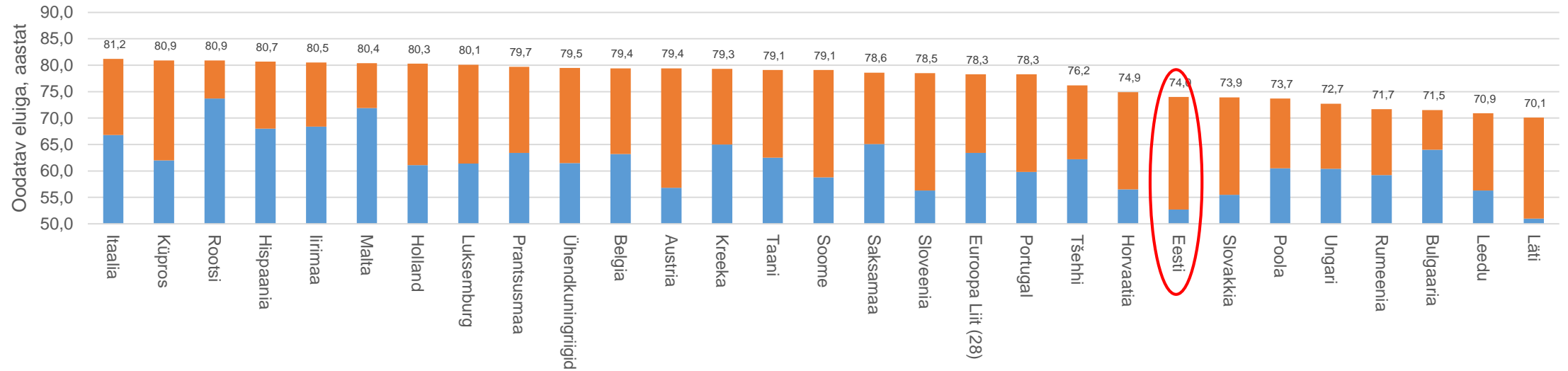
Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030

Oodatav eluiga Eestis ja Euroopa Liidus

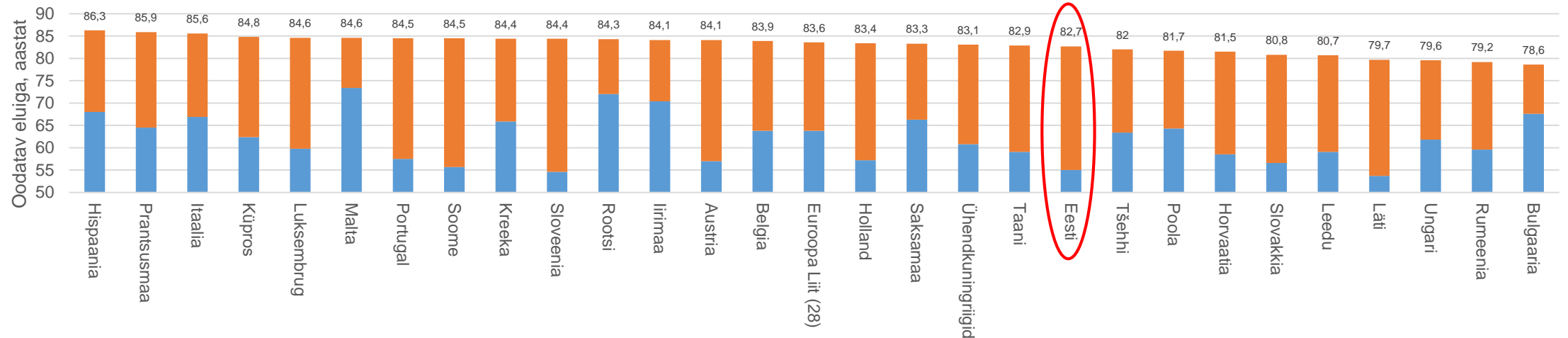

Oodatav eluiga ja tervena elatud aastad Euroopa Liidus, 2018

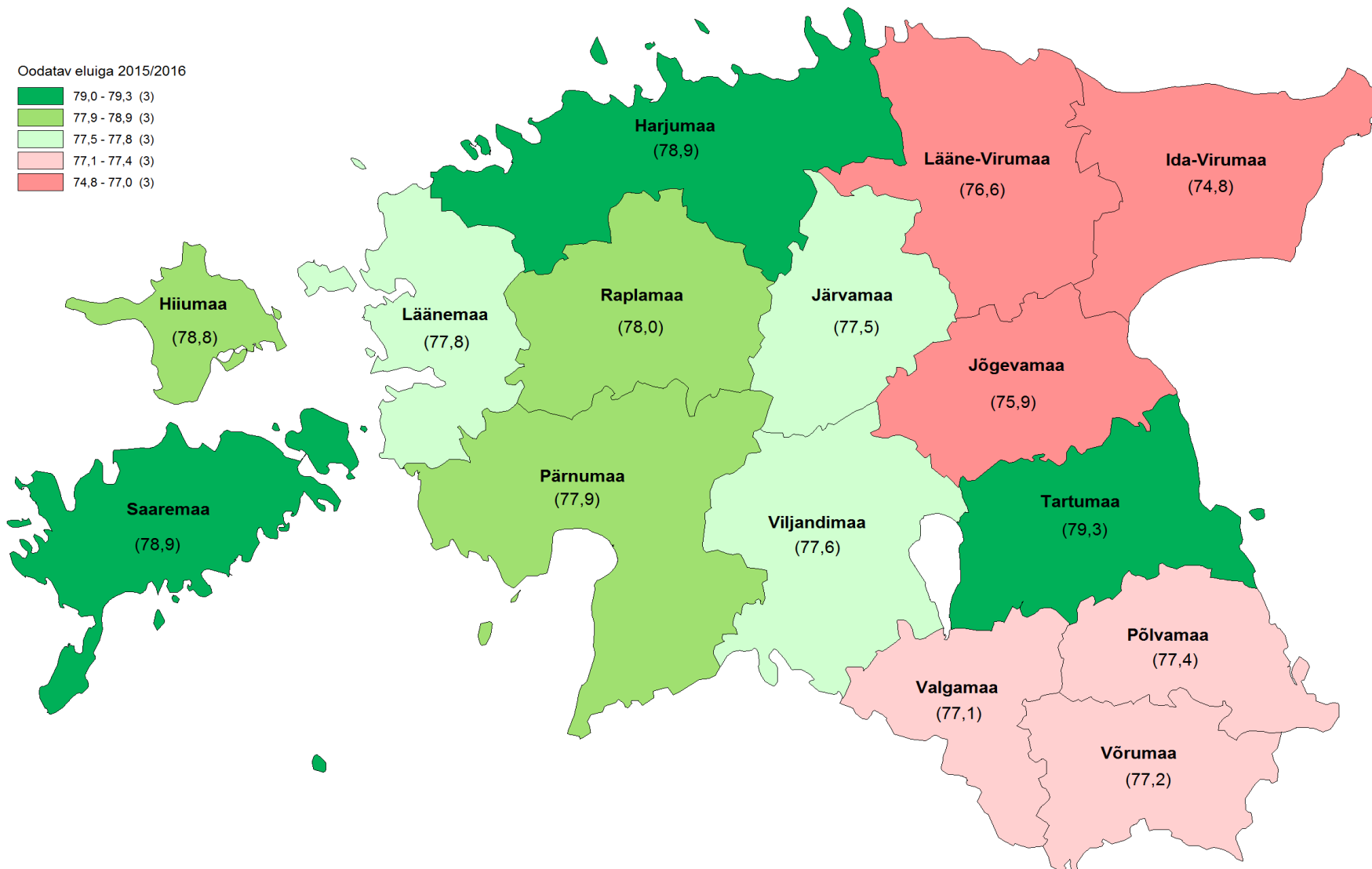
Mehed

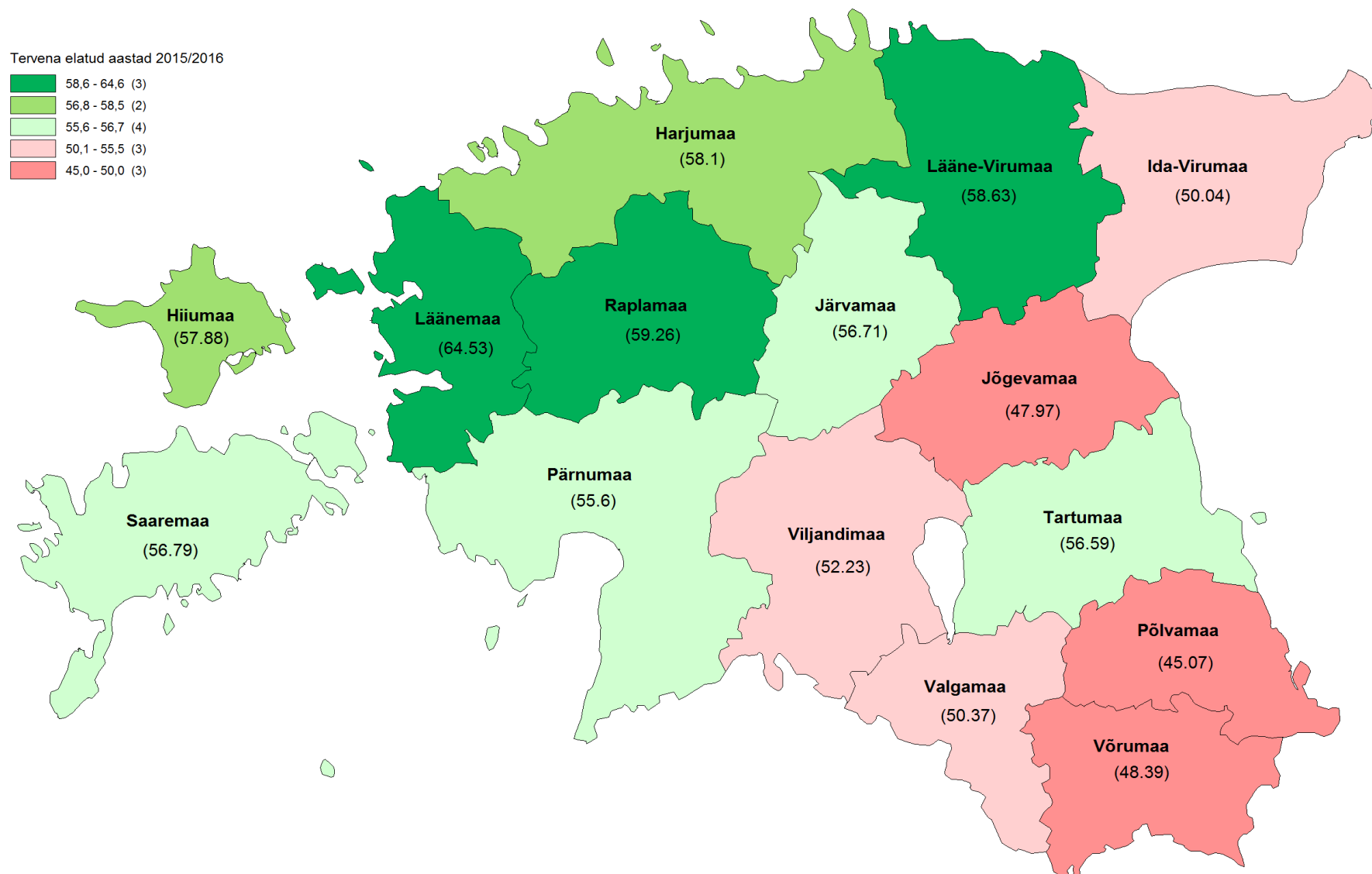
Naised

Oodatav eluiga maakondades, 2015/2016

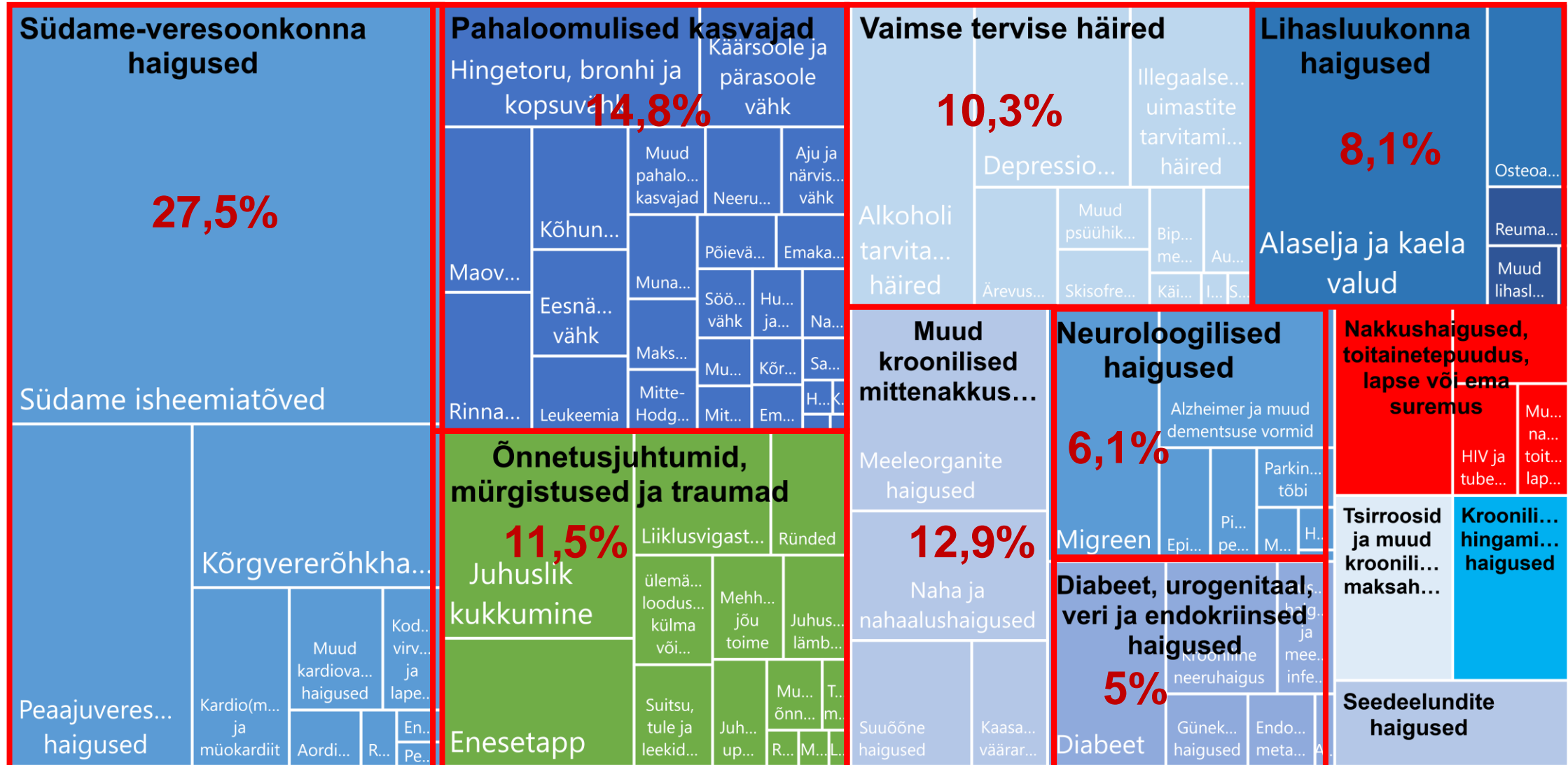

Piiranguteta elatud aastad maakondades, 2015/2016

Enneaegse suremuse ja haigestumuse tõttu kaotatud eluaastad (DALY), 2016

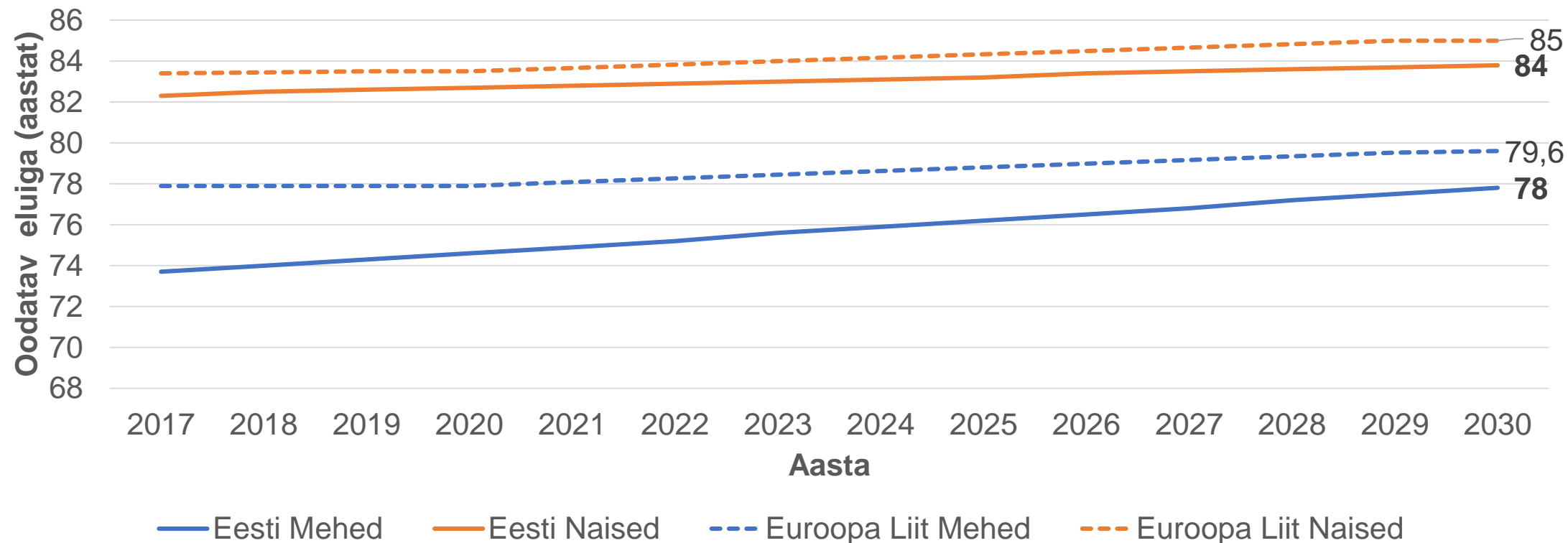
2016. aastal kaotasime ligi **444 000** eluaastat

Rahvastiku tervise arengukava 2020–2030 eesmärgid

- **Eesti inimeste eeldatav eluiga ja tervena elatud aastad kasvavad.**
- **Tervena elatud aastad kasvavad kiiremini kui eeldatav eluiga ehk inimesed elavad suurema osa oma elust tervisest tulenevate piiranguteta.**
- **Ebavõrdsus tervises (sugude, piirkondade ja haridustasemete vahel) väheneb.**

Kasvab oodatav eluiga – Statistikaameti (Eesti) ja Eurostati (Euroopa Liit) prognoos aastaks 2030

Naised: 1,5-aastane elueakasv sh EL vahe vähenemine (2030. aastal EL keskmisest 1 eluaastat vähem vs 2016. a 1,4- Eesti kahjuks) - **2030. aastal elavad Eesti naised 84-eluaastat.**

Mehed: 4,2-aastane eluea kasv sh EL vahe vähenemine (2030 aastaks 1,6-aastat vs 2016. aastal oli see 4,9-aastat- Eesti kahjuks)- **2030. aastal elavad Eesti mehed 78-eluaastat.**

Sisend Statistikaametile prognoosi koostamiseks

2030. aastaks väheneb surmajuhtude arv järgmiselt:

Vigastused: 1) mürgistused – 25% 2) enesetapud – 20%

3) sõidukiõnnetused – 50% 4) kukkumised – 25% 5) uppumised – 50%

6) tulesurmad – 80% 7) külmumised – 50%

Vereringeelundite haigused: 1) äge müokardi infarkt – 20%

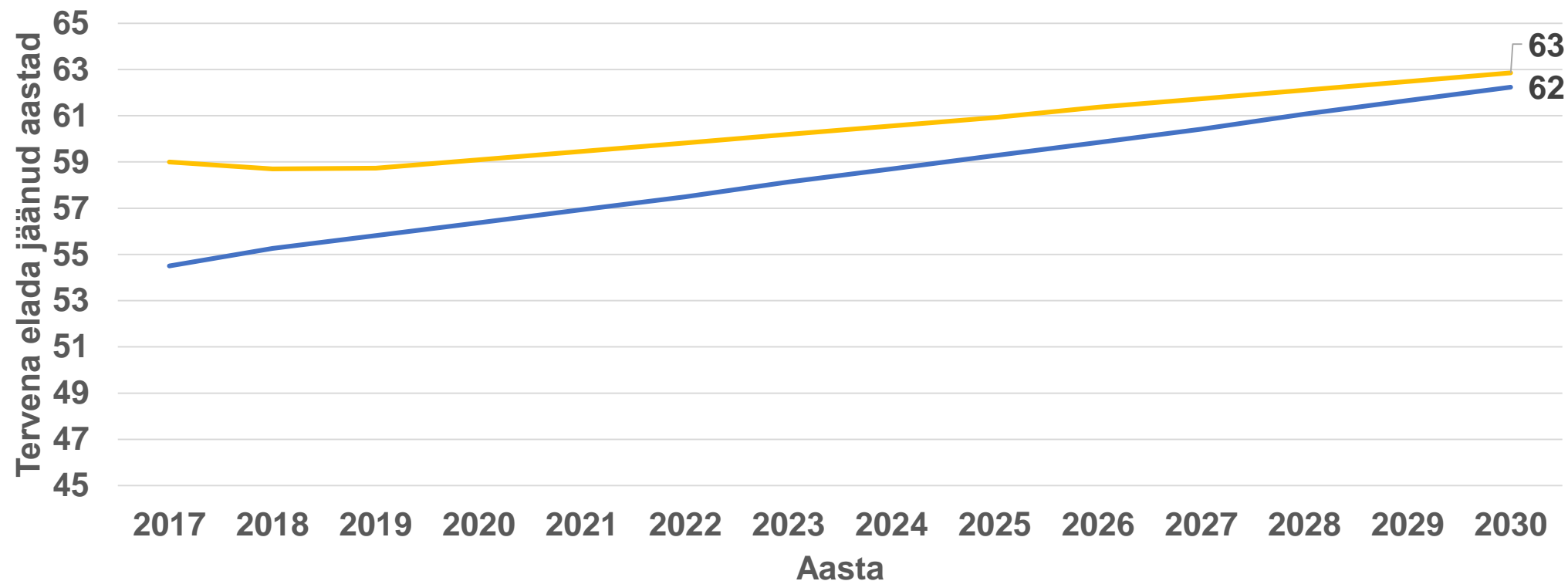
2) peajuveresoonte haigused – 20%

Maksa alkoholtõbi – 20%

Diabeet – 20%

Kasvajad: alla 65-aastaste hulgas surmajuhtude vähenemine – 40%

Kasvab tervena elatud eluiga sünnimomendil

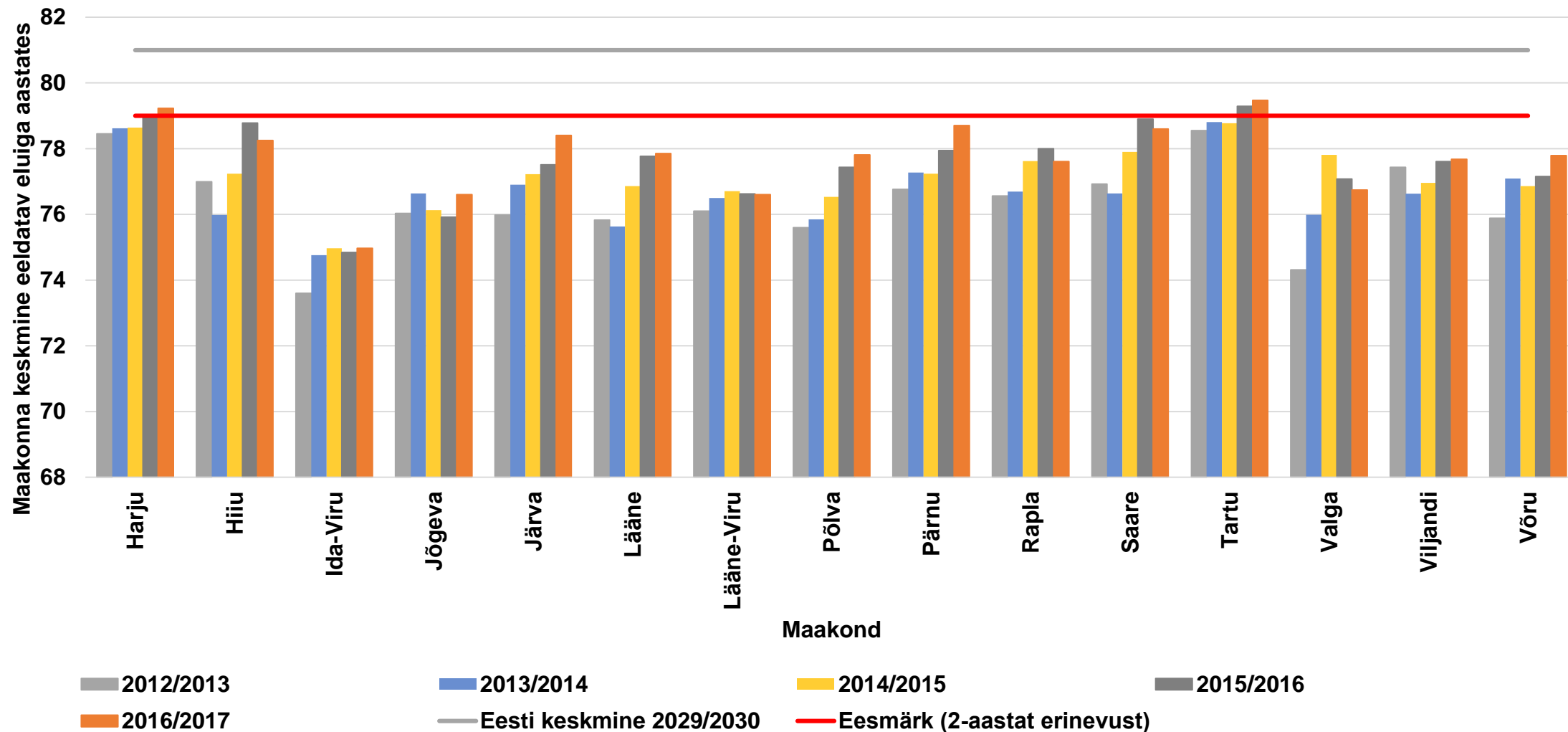
Allikas: Sotsiaalministeeriumi arvutused

— Mehed — Naised

Naised elavad oma elust 75% tervetena sh kasvab naistel tervena elatud eluiga võrreldes 2017. aastaga vähemalt **3,9 eluaastat** ehk **tervena elatud eluiga on 2030 aastaks 63 aastat.**

Mehed elavad oma elust 80% tervetena sh kasvab tervena elatud eluiga võrreldes 2017. aastaga vähemalt **7,7 eluaastat** ehk **tervena elatud eluiga on 2030 aastaks 62 aastat.**

Ebavõrdsus piirkondade vahel väheneb

Allikas: Statistikaamet

Eeldatav eluiga ja piiranguteta elatud aastate arv kasvab ning ebavõrdsus tervises väheneb

TERVIST TOETAVAD VALIKUD

TERVIST TOETAV KESKKOND

INIMKESKNE TERVISHOID

Info kasutamine ja levitamine

Andmete loomine

Analüüsimine ja tõlgendamine

Andmete koondamine

INNOVATSIOON

INNOVATSIOON

Tervist toetavate valikute programm

Käsitleb:

- kõiki neid valikuid, mida inimene saab või peaks saama ise aktiivselt teha ning kujundab seeläbi oma elustiili ning harjumused;
- elukeskkonda (sh õpi-, töö-) ning sotsiaalse keskkonna neid aspekte, mis otseselt kujundavad ja mõjutavad inimeste riskikäitumist, valikuid ning elustiili;
- infot ja teenuseid, mis aitavad inimestel vähendada enda ja lähedaste riskikäitumist, teha tervist toetavaid valikuid või kujundada oma elustiil tervislikumaks.

Programm katab teemad/riskitegurid: vigastused, vaimne tervis, toitumine ja liikumine, uimastid (alkohol, tubakas, narkootikumid), nakkushaiguste ennetamine ja leviku tõkestamine (sh vaktsineerimine, antibiootikumiresistentsus, HIV), seksuaal ja reproduktiivtervis

Tervist toetava keskkonna programm

Käsitleb:

riske ja mõjusid (nii negatiivseid kui positiivseid) inimese tervislikule seisundile, mis tulenevad meid ümbritsevast (looduslikust või tehis-) keskkonnast ja sealsetest keemilistest, füüsikalistest ja bioloogilistest faktoritest

Programm katab teemasid/riskitegureid:

Suplus-, joogi- ja basseinivesi, välis- ja siseõhk (sh sisekliima), müra, kiirgus, kemikaalide ohutus ja riskide vähendamine, toodete ja teenuste ohutus ning riskide vähendamine

Inimkeskse tervishoiu programm

VISION

Tagatakse kvaliteetsed ja kättesaadavad sotsiaalteenustega integreeritud tervishoiuteenused, mis aitavad vähendada enneaegset suremust ning toetavad krooniliste haigustega elamist

Inimeste terviseharitus ja põhiõiguste kaitse ning kogukondade võimestamine ja kaasamine

Personali võimekuse kasvatamine, juhtimise ja vastutuse tugevdamine

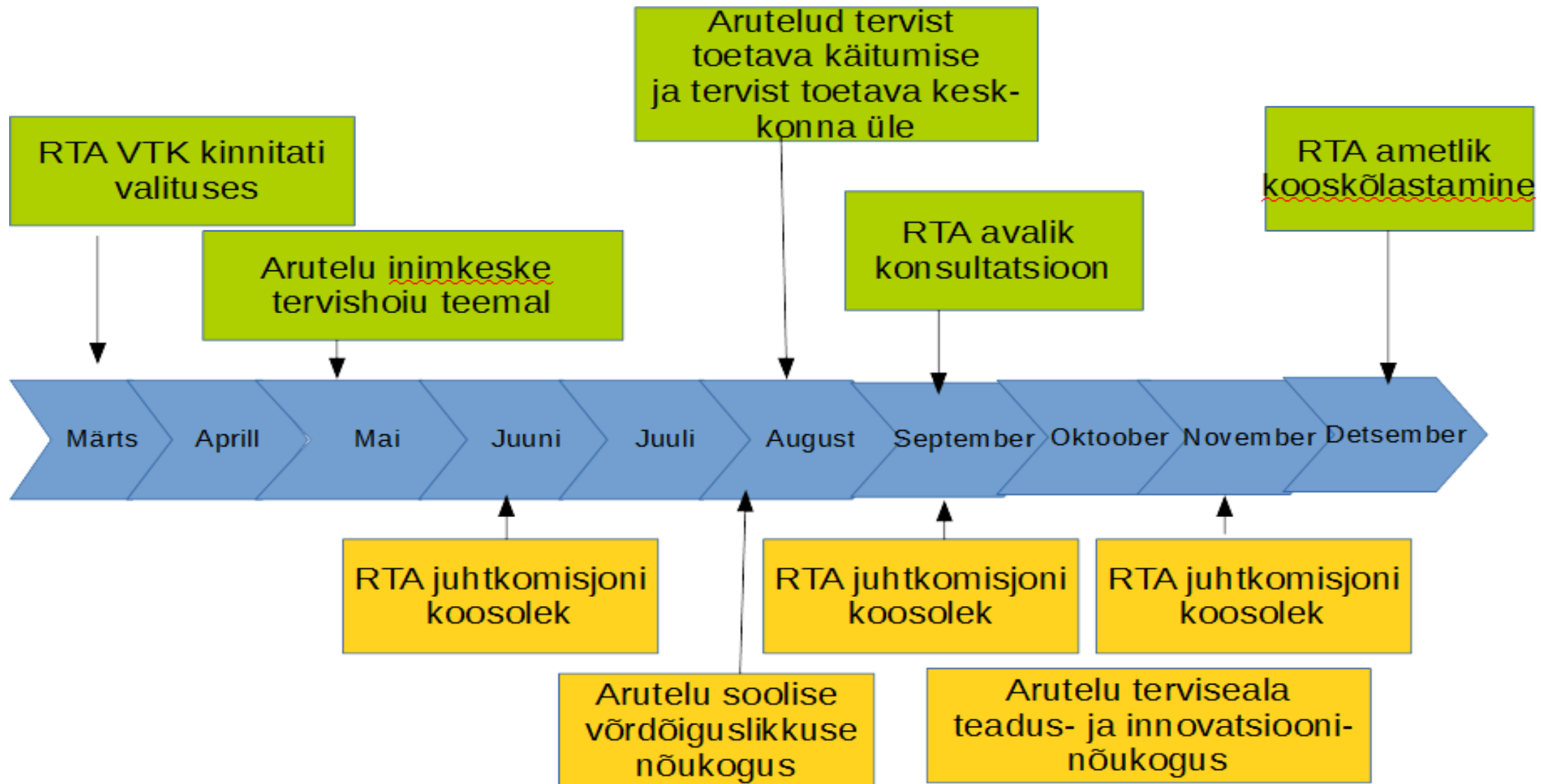
Teenuste mudeli ümberkujundamine ning koostöö ja koordineerimine sektorite sees ja vahel

Tervisesüsteemi kvaliteeti ja patsiendiohutust toetavate tegevuste arendamine

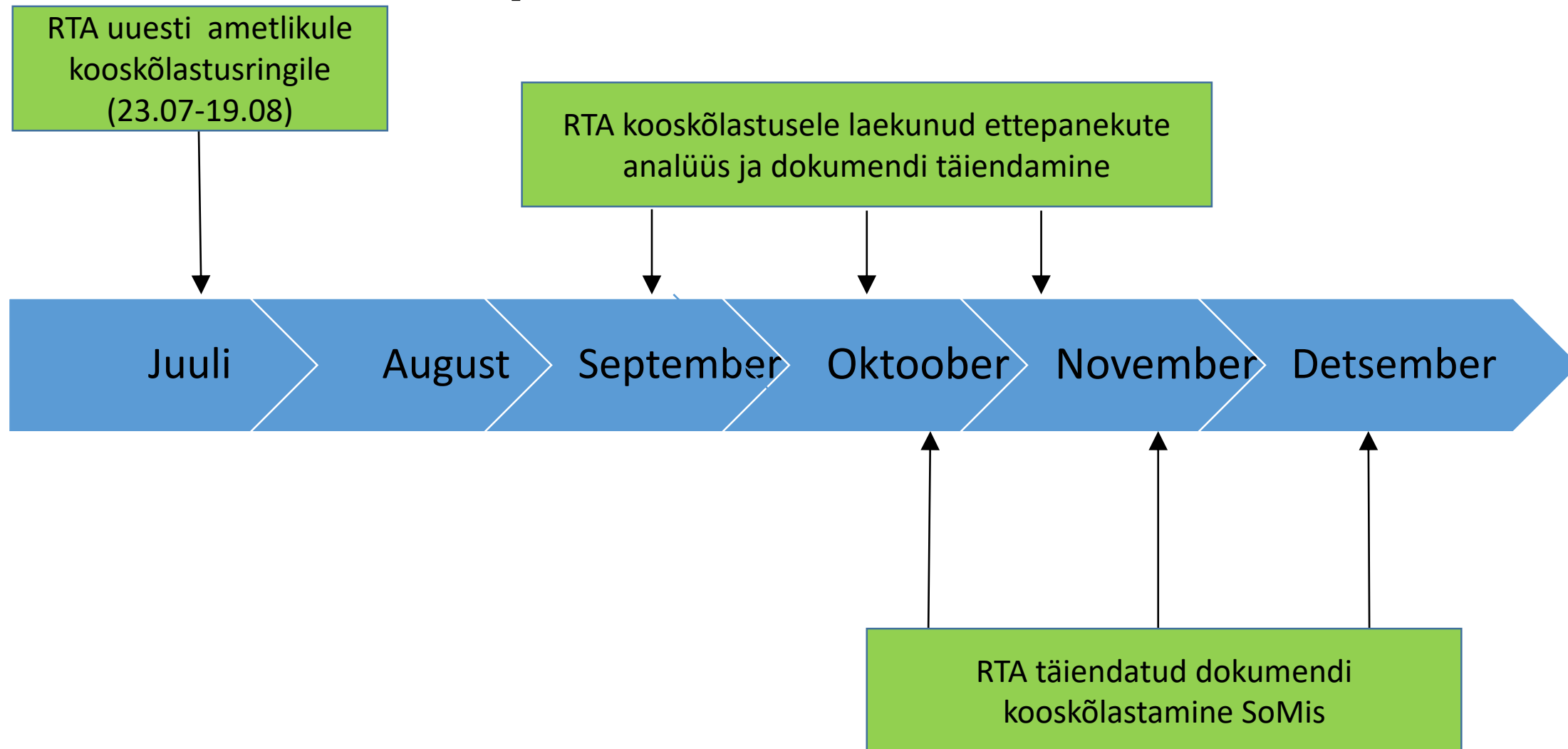
Tervise ebavõrdsuse vähendamine

Inimkeskne tervisesüsteem on mõtte- ja tegutsemisviis, kus nähakse teenuseid kasutavaid inimesi võrdsete partneritena tegevuse planeerimisel, selles osalemisel ja tegevuse järgselt, veendudes, et teenus on ohutu, vastab inimeste vajadustele, kaaludes nende soove, väärtusi, perekondlikku olukorda, sotsiaalseid asjaolusid ja elustiili, nähes inimest kui indiviidi ja tehes koostööd sobivate lahenduste väljatöötamiseks.

RTA koostamise protsess 2018

RTA koostamise protsess 2019

SOTSIAALMINISTEERIUM

Aitäh!